

कार्यक्रममा जोडिनु भएका यस बोर्डका संचालक ज्यूहरु, कार्यकारी निर्देशक ज्यूहरु सम्पूर्ण बिद्वत बर्ग, यस बोर्डका कर्मचारी तथा पत्रकार ज्यूहरु तथा सरोकार राख्ने सम्पूर्ण महानुभाबहरुमा बोर्डको तर्फबाट स्वागत गर्न चाहन्छु ।

बोर्डको आ.व. २०७७/७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

क) बोर्डको आ.व. २०७६/७७ को नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा

धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको नियमन निकायको रूपमा बोर्डले हालका वर्षहरुमा नियमन तथा सुपरिवेक्षणको कार्य थप प्रभावकारीरूपमा गर्दै आएको छ भने अर्कोतर्फ बोर्डले बजार विकास तथा सुधारको क्रममा पनि विभिन्न कोणबाट सुधारका प्रयासहरु गरिरहेको छ । यसरी धितोपत्रको प्राथमिक र दोस्रो बजारमा संरचनात्मक सुधार हुदै गएको छ । कोभिड-१९ महामारीका कारणले धितोपत्र बजारमा समेत यसको प्रतिकूल प्रभाव परेको छ । सरकारले लागू गरेको लकडाउनका कारण सहज रूपमा कार्यालय संचालन गर्न नसक्दा आ.व. २०७६/७७ को नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न कठिनाई परिरहेको अवस्था विद्यमान छ । विषम परिस्थितिका बावजुद बोर्डबाट समीक्षा अवधिमा देहायका मुख्य कार्यहरु सम्पादन गरिएको छ ।

समीक्षा वर्षमा पुँजी बजारमा देखिएका समस्याहरुको समाधानका लागि नेपाल सरकारले गठन गरेको समितिले दिएका ५८ बुँदे सुभावहरुमध्ये बोर्डसँग सम्बन्धित सुभावहरु करिब ६८ प्रतिशते कार्यान्वयन गरिसकेको छ भने अन्य बाँकी सुभावहरु सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् । धितोपत्र बजारलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउनका लागि नेपाल धितोपत्र बोर्ड सूचना प्रविधि नीति, २०७६ जारी गरेको छ । बोर्डले धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ मा बुक विल्डइंज विधिमार्फत् सार्वजनिक निष्काशन गर्न सक्ने, हकप्रद सेयर निष्काशनलाई थप प्रभावकारी बनाउने लगायतका व्यवस्था समावेश गरी नियमावली संशोधनका लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरेकोमा सोमा स्वीकृति प्राप्त भई २०७६ साल फागुन १ गते देखि लागू गरेको छ ।

त्यसैगरी बोर्डले धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन, सामूहिक लगानी कोष, क्रेडिट रेटिङ, मर्चेन्ट बैंकर तथा धितोपत्र दलाल व्यवसायीसम्बन्धी नियमावलीहरुको समसामयिक संशोधन गरेको छ ।

बोर्डले भित्री कारोबार निषेध सम्बन्धी नियमावली, २०७६ को मस्यौदा स्वीकृतिका लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको छ । २०७६ श्रावणबाट लगानीकर्ता प्रत्यक्ष संवाद रेडियो कार्यक्रम हरेक महिनाको दुई पटक सञ्चालन गर्दै आएको छ । त्यसैगरी बोर्डबाट पाक्षिक लगानीकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई थप परिष्कृत गरी यसको संचालनलाई निरन्तरता दिइएको छ । २०७६ असारबाट ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोबार विद्युतीय प्रणालीमार्फत् शुरु भएको छ । पुँजीगत लाभकर गणनालाई थप सरल र सहज बनाउने क्रममा लगानीकर्ता स्वयंले सिडिएससीको वेबसाइटमार्फत् आधार मूल्य प्रविष्ट गरी पेश गर्न सकिने व्यवस्था भएको छ । कुल २१ धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरूले मार्जिन कारोबार गर्न अनुमति प्राप्त गरेको छन् । पुँजीगत लाभकरको विषयलाई स्पष्ट बनाई जानकारी गराइसकिएको छ ।

साथै खुलामुखी सामूहिक लगानी कोष संचालनमा आएको छ । विशिष्टिकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५ लागू गरिएकोमा उक्त कोष संचालनका लागि अनुमति प्राप्त गर्न ६ वटा निवेदन प्राप्त भई सो को अध्ययन भैरहेको छ । वस्तु विनिमय बजार संचालनका गर्न पूर्व स्वीकृतिका लागि मापदण्ड तयार गरिएको र यथाशिघ्र अनुमति दिने प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ । ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा तथा दोस्रो बजारमा हुने धितोपत्रको कारोबारमा लाग्ने लागतका सम्बन्धमा अध्ययन भैरहेको छ । बोर्डको आ.व. २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको समिक्षा आजै सार्वजनिक गरिएको आ.व. २०७७।७८ को नीति तथा कार्यक्रमसम्बन्धी पुस्तकमा समावेश गरिएको छ ।

ख) बोर्डको आ.व. २०७७।७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम बारे उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

बजारको विकास तथा विस्तारका लागि बोर्डको नियमन तथा सुपरिवेक्षण क्षमता अभिवृद्धि गर्दै बजारलाई स्वच्छ, पारदर्शी र अत्याधुनिक बनाउदै लैजानुपर्ने आवश्यकता छ । यस क्रममा बोर्डले धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास, विस्तार तथा सुधारका लागि आ.व. २०७७।७८ मा सम्पन्न गर्नुपर्ने विभिन्न विकासात्मक तथा नियमित कार्यक्रमहरू समावेश गरी बोर्डको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ ।

१. कार्यक्रम तयारीका आधारहरू

- नेपाल सरकारको १५ औं योजनामा समावेश भएका पुँजी बजार सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरु,
- नेपाल सरकारको आ.व. २०७७/७८ को बजेट वक्तव्यमा समावेश भएको आर्थिकका साथै धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम,
- नेपाल सरकारको वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीति अन्तर्गत सम्पन्न हुनुपर्ने धितोपत्र बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरु,
- बोर्डको चार वर्षीय रणनीतिक योजनाको मस्यौदा
- धितोपत्र सम्बन्धी प्रचलित ऐनका अतिरिक्त वस्तु विनियम बजार र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी ऐनहरुले बोर्डलाई दिएको जिम्मेवारी,
- बोर्डको आ.व. २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रमका सम्बन्धमा पुँजी बजार विज्ञ तथा सरोकारवालापक्षहरुबाट प्राप्त सुधार तथा विकाससम्बन्धी राय सुभाव आदि।

२. नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य

बोर्डको आ.व. २०७७/७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजार सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमले समग्र बजार विकास तथा सुधार, कानुनी संरचनामा सुधार, संस्थागत तथा नियमन क्षमता सबलीकरण अध्ययन तथा अनुसन्धान र लगानीकर्ता प्रशिक्षण जस्ता कार्यहरु गरी बजारलाई स्वस्थ, पारदर्शी, प्रतिस्पर्धी र प्रभावकारी बनाई सर्वसाधारणको पहुँच बढाउन बोर्डले देहाय बमोजिमको लक्ष्य लिएको छ :

१. बोर्डको संस्थागत तथा नियमन क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,
२. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजारको प्रभावकारी नियमन, सुपरिवेक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कानुनी संरचनाको विकास तथा सुदृढीकरण गर्ने,
३. बजार सुपरिवेक्षण व्यवस्थामा सुधार गर्नुका साथै अध्ययन/अनुसन्धान गर्ने,
४. बजार सहभागीहरुको व्यवसायिकता तथा स्तर अभिवृद्धि र कार्य क्षेत्र विस्तार गर्ने,
५. प्रदेशस्तरमा समेत धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजारसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिसहित समष्टिगत वित्तीय साक्षरतालाई सुदृढ गर्दै जाने।

४. विकासात्मक नीति तथा कार्यक्रम

बोर्डबाट सम्पादन गरिने विकासात्मक कार्यक्रमहरु निम्न चार उप शीर्षक राखी देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः

क) समग्र बजार विकास तथा सुधार

१. नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.(नेप्से) को विद्युतीय कारोबार प्रणालीमा धितोपत्रका लगानीकर्ताहरुको बैंक खाता तथा डिम्याट खातासँग आवद्ध गरी पूर्ण स्वचालित कारोबार प्रणालीको व्यवस्था गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
२. धितोपत्र कारोबार राफसाफ तथा फछ्यौट प्रणाली T+2 मा हुने तथा हाल नेप्सेको Trading Management System (TMS) लाई प्रभावकारी बनाउने व्यवस्था मिलाइने छ ।
३. बोर्ड IOSCO को एशोसियट सदस्य भएकोमा उक्त संस्थासँग Multilateral Memorandum of Understanding-MMoU गरी साधारण सदस्यता प्राप्त गर्ने कार्य अगाडि बढाइने छ ।
४. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको चरणबद्ध विकासका लागि बोर्डको चार वर्षीय रणनीतिक योजना(आ.व. २०७७/७८-२०८०/८१) तयार गरी लागू गरिने छ ।
५. वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धमा ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्ने कम्पनी स्थापना गर्न अनुमति दिने र वस्तु कारोबार व्यवसायीहरुलाई अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने । साथै बोर्डमा प्राप्त हुने Contract Specification को अध्ययन गरी कारोबारका लागि दर्ता गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
६. धितोपत्र बजारमा वास्तविक क्षेत्रका कम्पनीहरुलाई भित्र्याउन प्रोत्साहन तथा सहजीकरण गरिने छ ।
७. नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थासँगको सहकार्यमा सूचीकृत कम्पनी तथा धितोपत्र व्यवसायीहरुले बोर्ड तथा नेप्सेमा पेश गर्नुपर्ने विवरणहरुको ढाँचा विकास गरी लागू गरिने छ ।
८. नेप्सेमा विदेशी रणनीतिक साझेदार भित्र्याई संरचनात्मक सुधार गरी धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार प्रणालीलाई सुदृढ गर्ने र केन्द्रीय निक्षेप सेवा कम्पनीको स्वामित्व संरचनामा सुधार ल्याउन आवश्यक सहजीकरण गरी धितोपत्र केन्द्रीय निक्षेप सेवालाई स्तरीय बनाइने छ ।

९. सूचीकृत सरकारी ऋणपत्रहरुको पूर्णरूपमा अभौतिकीकरण हुने व्यवस्था मिलाई सरकारी ऋणपत्र तथा संस्थागत ऋणपत्रको दोस्रो बजार कारोबारलाई सक्रिय बनाइने छ ।
१०. धितोपत्र बजारमा संस्थागत लगानीकर्ता प्रवेश गराई कारोबारको आकार बढाउन तथा दोस्रो बजार मूल्यमा स्थिरता ल्याउन धितोपत्र व्यापारी (Stock Dealer) लाई अनुमति दिइने छ ।
११. प्राइभेट इक्वीटी फण्ड तथा भेन्चर क्यापिटल जस्ता विशिष्टिकृत लगानी कोषहरु संचालन गर्न अनुमति प्रदान गरिने छ ।
१२. धितोपत्र बजारमा हुने ग्राहक परिचय विवरणको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लि. (सिडिएससी) मार्फत् एकीकृत ग्राहक परिचय विवरण व्यवस्थापन (Centralised KYC Management) व्यवस्था मिलाइने छ ।
१३. साना तथा मझौला कम्पनीहरुको लागि छुट्टै कारोबार हुने गरी SME Platform तथा अन्य कम्पनीको कारोबारका लागि Main Board को व्यवस्था गर्नका लागि नेप्सेलाई सहजीकरण गरिने छ ।
१४. धितोपत्र बजारमा नेपाल फाइनान्सियल रिपोर्टिङ मापदण्ड (NFRS) कार्यान्वयन गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
१५. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजार र नियमन सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न र सुसूचित लगानीका लागि सहज वातावरण तयार गर्न धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजारसम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण तथा तथ्याङ्कहरुको केन्द्रीकृत व्यवस्थापनका लागि केन्द्रीय तथ्याङ्क भण्डारण सम्बन्धी सफ्टवेयर विकास गरी तथ्याङ्कहरुको नियमित प्रशोधन तथा अभिलेख राख्ने व्यवस्था गरिने छ ।
१६. अर्थतन्त्रसँग सम्बन्धित नीति निर्माण अनुसन्धान गर्ने आर्थिक विकास तथा प्रशासन केन्द्र (Centre for Economic Development and Administration-CEDA) जस्ता अध्ययन अनुसन्धान गर्ने संस्था तथा विश्वविद्यालयसँग सम्बन्ध विकास गरी धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजार नियमन तथा सुधार सम्बन्धमा नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१७. बोर्डको आन्तरिक कार्य प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक सफ्टवेयरहरु खरिद तथा विकास गरिने छ ।

ख. कानुनी संरचनामा सुधार

१८. धितोपत्र बजारको दीर्घकालीन विकासका लागि आवश्यक ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा गरी विधायन प्रक्रियाका लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय समक्ष पेश गरिने छ ।
१९. धितोपत्र बजार नियमनका लागि हाल धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ रहेकोमा अन्तर्राष्ट्रिय उत्कृष्ट अभ्यास अनुसार नेपाल धितोपत्र बोर्डलाई जवाफदेहितासहितको अधिकार सम्पन्न नियमन निकाय बनाउन नेपाल धितोपत्र तथा विनिमय बोर्ड (Securities and Exchange Board of Nepal) ऐन र धितोपत्र कारोबार तथा धितोपत्र व्यवसायीहरुको नियमनलाई प्रभावकारी बनाउन धितोपत्र कारोबार सम्बन्धी ऐनको मस्यौदा गरिने छ ।
२०. ऋणपत्रको दोस्रो बजारलाई सक्रिय बनाई विकास तथा विस्तार गर्न आवश्यक कानूनी व्यवस्था गर्न ऋणपत्र बजार सम्बन्धी नियमावली बनाइने छ ।
२१. भित्री सूचनाका आधारमा हुने कारोबारलाई निरुत्साहित गरी धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबारलाई विश्वसनीय बनाउन हाल स्वीकृतिका क्रममा रहेको भित्री कारोबार बन्देज नियमावली नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई आएपछि लागू गरिने छ ।
२२. धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनमा स्वतन्त्र मूल्य निर्धारण हुने व्यवस्था मिलाउन आवश्यक निर्देशिका बनाई बुक विल्डङ प्रणाली लागू गरिने छ ।
२३. धितोपत्रको दर्ता तथा निष्काशन नियमावलीमा संगठित संस्थाहरुको मर्जर तथा एक्विजिशन सम्बन्धी व्यवस्था भएकोमा सोलाई कार्यान्वयन गर्न यस सम्बन्धी निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गरिने छ ।
२४. बोर्डबाट धितोपत्र व्यवसाय गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाहरुको मर्जर तथा एक्विजिशन सम्बन्धी निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गरिने छ ।
२५. धितोपत्र दोस्रो बजार सम्बन्धी जानकारी र पहुँच देशव्यापी बनाउन धितोपत्र दलाल व्यवसायीको आधिकारिक प्रतिनिधिलाई प्रमाणीकरण (Certification) गरी परिचालन गर्न आवश्यक कार्यविधि बनाइने छ ।
२६. धितोपत्र बजारमा गैर आवासीय नेपालीलाई प्रवेश गराउने सम्बन्धमा आवश्यक कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनको लागी तयारी गरिने छ ।

२७. वैदेशिक पुँजी परिचालन समेत गर्ने व्यवस्था मिलाउन सम्मिश्रित वित्त व्यवस्था तथा लगानी सम्बन्धी नियमावली तर्जुमा गरिने छ ।

ग. संस्थागत तथा नियमन क्षमता सबलीकरण

२८. बोर्डको O & M Survey लाई अन्तिम रूप दिई नयाँ संगठन संरचना लागू गरी आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गरिने छ ।

२९. बोर्डको कार्यालय भवन बनाउनका लागि जग्गाको व्यवस्था गरी कार्यालय भवन बनाउने कार्य अगाडि बढाइने छ ।

३०. धितोपत्र बजारमा हुने सूचना तथा विवरण प्रवाहको सहज एवं सुदृढ व्यवस्था गर्न विद्युतीय प्रवाह र भण्डारण प्रणाली (Electronic Reporting and Retrieval System-ERRS) विकास गरी लागू गरिने छ ।

३१. बोर्डको लेखा प्रणाली तथा अभ्यासलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बनाउन बोर्डको लेखा निर्देशिका तयार गरिने छ ।

३२. बोर्डको सूचना प्रविधि नीति लागू गर्न आवश्यक निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गरिने छ ।

३३. बोर्डको क्षमता अभिवृद्धि गर्न अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिष्ठित संस्थासंग साझेदारी विकास गरी सुपरीवेक्षकीय तथा नियामकीय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

३४. बोर्डको प्रादेशिक कार्यालय स्थापना सम्बन्धमा अध्ययन गरी जग्गा प्राप्ति कार्य अगाडि बढाइने छ ।

घ. अध्ययन तथा अनुसन्धान र लगानीकर्ता प्रशिक्षण :

३५. धितोपत्र बजारमा सूचीकृत जलविद्युत कम्पनीहरुको परियोजना सञ्चालन अवधि समाप्त भएपछि उक्त कम्पनीमा सर्वसाधारण सेयरधनीको स्वामित्व तथा कम्पनीको व्यवस्थापनका सम्बन्धमा स्पष्ट नीतिगत व्यवस्था सम्बन्धमा अध्ययन गरिने छ ।

३६. धितोपत्र बजारमा लगानी विविधिकरणका लागि इन्डेक्स फण्ड (Index Fund) तथा इक्यूटी डेरिभेटिभ्स् (Equity Derivatives) औजार जारी गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाई सहजीकरण गर्ने

३७. नेप्से परिसूचक र सोको गणना विधिलाई समसामयिक बनाई धितोपत्र बजारमा स्थिरता ल्याउने उपायहरु अवलम्बन गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गरिने छ ।
३८. धितोपत्र बजार विकाससँग सम्बन्धित म्युनिसीपल वण्ड (Municipal Bond), वित्तीय समावेशीता तथा सर्ट सेलिंग जस्ता समसामयिक विषयहरुमा अध्ययन गर्ने/गराइने छ ।
३९. धितोपत्र तथा फ्यूचर्स बजार र वित्तीय शिक्षा प्रशिक्षण संस्था स्थापना सम्बन्धमा अध्ययन गरी आवश्यक कार्य अगाडि बढाइने छ ।
४०. बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि., धितोपत्र व्यवसायी, स्थानीय तह र उद्योग बाणिज्य संघसँगको सहकार्यमा धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजार शिक्षा तथा जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

५. नियमित कार्यक्रम:

बोर्डबाट गरिने नियमित कार्यक्रमहरु देहाय अनुरूप रहेका छन्:

१. बोर्डको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमका साथै बजेट तयार गर्ने र सो अनुसार भए गरेका काम कारवाहीहरुको प्रत्येक चौमासिक अवधिमा नियमित रूपमा पुनरावलोकन गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
२. संगठित संस्थाहरुको धितोपत्रहरु दर्ता गर्ने तथा धितोपत्र निष्काशन अनुमति प्रदान गरिने छ ।
३. धितोपत्र बजार तथा धितोपत्र व्यवसायीहरुको अनुमतिपत्र नवीकरण गरिने छ ।
४. सामूहिक लगानी कोष दर्ता गर्ने तथा कोष सुपरीवेक्षकको कार्य गर्न चाहनेहरुलाई स्वीकृति प्रदान गर्ने ।
५. धितोपत्र बजार, धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी विनियमावलीहरु स्वीकृत गरिने छ ।
६. धितोपत्र व्यवसायीहरुको काम कारवाहीको नियमित रूपमा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण तथा स्थलगत निरीक्षण गरिने छ ।
७. धितोपत्र बजार, केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी, सूचीकृत संगठित संस्था, आस्वा सदस्य, क्रेडिट रेटिंग संस्था लगायतका धितोपत्र व्यवसायीहरुको वित्तीय विवरण प्रवाह, सूचना प्रवाह तथा अन्य कामकारवाहीको अनुगमन गरिने छ ।

८. सामूहिक लगानी कोष, क्रेडिट रेटिङ संस्था, धितोपत्र व्यवसायी र सूचीकृत कम्पनी सम्बन्धी विवरण (Profile) अद्यावधिक गरिने छ ।
९. धितोपत्र बजारमा दैनिक कारोबार हुने सूचीकृत कम्पनी, कारोबार रकम, कारोबार हुने धितोपत्र आदिको Real Time Surveillance System गर्ने तथा आवश्यक तयारी गरी नियमित रूपमा बजारको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरिने छ ।
१०. नेपाल सरकारको बजेट तर्जुमा तथा आर्थिक सर्वेक्षणका लागि वार्षिक रूपमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयसमक्ष विविध विषयमा राय सुझाव प्रस्तुत गरिने छ ।
११. लोक सेवा आयोगसँगको समन्वयमा बोर्डमा आवश्यक जनशक्ति व्यवस्था गरिने छ ।
१२. बोर्डको वार्षिक कामकारवाही समावेश गरी वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गरिने छ ।
१३. बोर्डको वार्षिकोत्सवको अवसरमा नेपाल धितोपत्र बोर्ड वार्षिकत्सोव लेख विशेषाङ्क प्रकाशन गरिने छ ।
१४. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजार सम्बन्धी जानकारी प्रवाह गर्न परिष्कृतरूपमा SEBON Journal, Quarterly Securities Market Indicators, FAQ तथा अन्य सचेतनामूलक सामाग्रीहरु नियमितरूपमा प्रकाशन गरिदै लिगिने छ ।
१५. बोर्डको वार्षिकोत्सवको अवसरमा बजार सम्बन्धमा सर्वसाधारणलाई सुसूचित गराउने आर्थिक पत्रकार छनौट गरी पुँजी बजार पत्रकारिता पुरस्कार प्रदान गर्ने, वित्तीय बजारका सम्बन्धमा एमफील तथा स्नातकोत्तर तहमा लेखिएका उत्कृष्ट शोधपत्रहरूलाई पुरस्कृत गर्ने र २० वर्षे सेवा अवधि पूरा गरेका कर्मचारीको सम्मान गर्ने लगायतका कार्यक्रमसहित वार्षिकोत्सव कार्यक्रम गरिने छ ।
१६. धितोपत्र तथा वस्तु विनियम बजारसम्बन्धी लगानीकर्ताहरूको सचेतना अभिवृद्धि गर्न राष्ट्रिय स्तरका दुई रेडियो मार्फत जानकारी तथा सूचनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१७. धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनियम बजारसम्बन्धी नीति निर्माण तथा कार्य प्रणालीमा सहयोग हुने तालिम, सेमिनार तथा कार्यशाला गोष्ठीहरूमा बोर्डका पदाधिकारीहरु तथा कर्मचारीहरूलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालिम तथा सेमिनार कार्यक्रमहरूमा सहभागी गराइने छ ।

बोर्डले विगत वर्ष तथा लकडाउनको अवधी भर पनि विविध सुधारका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिएको सबैमा विदितै छ ।

कुल २१ धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरूले मार्जिन कारोबार गर्न अनुमति प्राप्त गरेकोमा तिनीहरुको कारोबारलाई संचालन तथा विस्तार गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । साथै खुलामुखी सामूहिक लगानी कोष संचालनलाई सहजिकरण गरिएको छ । विशिष्टिकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५ लागू गरिएकोमा उक्त कोष संचालनका लागि अनुमति प्राप्त गर्नका लागि बोर्डमा ६ वटा निवेदन प्राप्त भई सो को अध्ययन भैरहेको छ । वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्न पूर्व स्वीकृतिका लागि मापदण्ड तयार गरिएको छ । ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा तथा दोस्रो बजारमा हुने धितोपत्रको कारोबारमा लाग्ने लागतका सम्बन्धमा अध्ययन भैरहेको छ ।

बोर्ड धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास, विस्तार तथा सुधारका लागि प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गर्न प्रतिवद्ध रहेको छ । साथै, बोर्डको नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक, बीमा समिति, धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारका सहभागीहरू, लगानीकर्ता, बजार विज्ञ सहित अन्य सम्पूर्ण सरोकारवाला पक्षहरुको समेत सहयोग एवं सहकार्यको अपेक्षा गर्दछु ।

अन्त्यमा, आ.व. २०७७/७८ को धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम समयमा नै तयार गर्ने बोर्ड संचालक समिति र कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

बोर्डको नीति तथा कार्यक्रमको पुस्तिका यस बोर्डको वेबसाइटमा राखिएको छ र पुस्तिका बोर्डको प्रकाशन शाखाबाट समेत प्राप्त गर्न सकिने व्यहोरा जानकारी गराउदै यो कार्यक्रम यहाँ समाप्त भएको घोषणा गर्दछु । सबैमा धन्यवाद तथा नमस्कार ।

साउन ४, २०७७

(भिष्मराज ढुङ्गाना)
अध्यक्ष